

KRISTI LEGEME ER IKKE BLOT HVIDT

Ny undersøgelse kortlægger forholdet mellem kristne migrantmenigheder og lokale sognekirker.

Assyrisk gudstjeneste i Skjoldhøj Kirke i Tilst ved Århus.

(Foto: www.skjoldhoejkirke.dk)

”Mange lemmer – ét legeme i Kristus” var temaet, da Danmarks Økumeniske Kvindekomite for nylig havde inviteret mig til at tale på deres årlige stævne over titlen ”Vi er alle Kristi lemmer”. Da jeg forberedte mig på hvad jeg ville sige på denne solbeskinnede dag i Svendborg, og hvor nogle af kvinderne sad i Frelsens Hær uniformer, andre med rosenkrans i lommen og andre igen som baptister, medlemmer af folkekirken etc., blev det klart for mig at hvis vi vil tage denne påstand alvorligt og leve den ud i vor dagligdag, vil det få

konsekvenser for den måde de fleste af os danskere forstår os selv som kirke i år 2008.

Udfordringen i et interkulturelt økumenisk møde

Hvis vi vil forholde os til hvor meget det kirkelige landskab herhjemme har forandret sig over det sidste årti, må vi erkende at det legeme vi alle er lemmer på, ikke længere er hvidt – og at det økumeniske møde i Danmark måske er mere udfordrende end tidligere. Guds børn i Danmark taler nemlig flere tungemål end nogensinde før. Hvad får det af konsekvenser at vi ikke længere blot skal forholde os til andre konfessioner, dogmer og sakramenter, men at vi tilmed skal forholde os til ”den anden” uden at kunne bygge på en umiddelbar – og ofte ubevidst – fællesnævner der består af danske normer og traditioner, kulturforståelse, kommunikationsstil, musikstil, kulinarisk smag etc.?

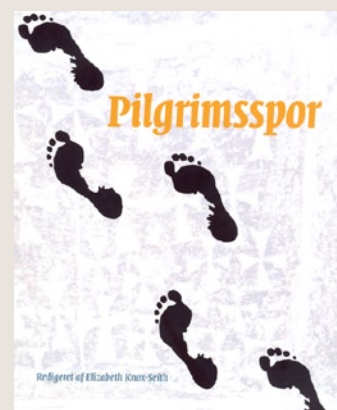
Projekt ”Folkekirken og migrantmenigheder”

Ingen har lovet os at det skal være uproblematisk at være lemmer på ét og samme legeme, men når det fælles DNA i alle lemmer er bekendelsen på Jesus Kristus som Guds søn og vores frelser, så bliver lemmerne til ét legeme – og det forpligter. Derfor har biskopperne taget initiativ til at folkekirken skal tage sit ansvar på sig om majoritetskirke og værtskirke for de migrantmenigheder der er i Danmark.

Kortlægningen af migrantmenighederne og de enkelte sognekirkers forhold til disse er godt i gang. Dataene vil blive bearbejdet og udforsket. Det vil resultere i et praktisk orienteret ressourcemateriale til inspiration for sognekirker der ønsker at samarbejde med migrantmenigheder. Og i samarbejdet, hvad enten det er halvårslige fællesgudstjenester, månedlige fællesmåltider eller ugentlig brug af de samme faciliteter, ser vi nye sider af os selv som menighed fordi vi tvinges til at genoverveje hvordan vi forstår os selv som kirke i dag. Og i det konkrete møde mellem kristne gammeldanskere og kristne nydanskere får vi lov at leve Guds vision ud om at vi alle er Kristi lemmer.

Elisabeth Krarup de Medeiros

- ▶ Kirkernes Verdensråd 60 år, side 2
- ▶ Stiftsråd – nu bliver for-søgene hverdag, side 2
- ▶ Forslag til ny gudstjenesteordning i Norge, side 3
- ▶ Connie Hedegaard taler på konference om kirke og miljø, side 3
- ▶ Kort nyt, side 3
- ▶ Anmeldelse, side 4
- ▶ Fra konsensus-økumeni til engagement, side 4

NYT udgives af
Det mellemkirkelige Råd
www.interchurch.dk

Må frit gengives med angivelse af kilde.

Artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for Det mellemkirkelige Råds holdning.

➔ Abonner på Nyt via e-mail

KIRKERNES VERDENSRÅD 60 ÅR

Kirkernes Verdensråd (KV) fejrede 60 års jubilæum ved Centralkomitémødet i februar 2008. En af folkekirkens repræsentanter, Anders Gadegaard, gør status:

”KV har bevæget sig væk fra den gamle økumeniske tanke om at samle kirkerne gennem fælles strukturer og liturgi. Nu dyrker man værdien af de forskellige kristne traditioners kendetegn, en ”enhed i forskellighed”.

På Centralkomitémødet vedtog man en programplan for 2009-2013 med 10 mål, bygget op om en vision for KV om at gøre sig gældende på tre planer: Det internt kirkelige, det gode naboskab og den fælles ansvarlighed for hele skaberværket. Jeg vil fremhæve fem initiativer:

1. En ny form for et verdensomspændende kirkeligt stormøde i 2013, en slags ”Verdens Kirkedage”, hvor KV’s generalforsamling blot er tænkt som en mindre delfunktion.
2. KV’s økumeniske studieinstitut, Bossey, planlægger nye banebrydende kurser i religionsdialog med mennesker fra forskellige religioner. Og der arbejdes på at udnytte landbrugsjorden til kurser i økologisk dyrkning kombineret med undervisning i teologi og økologi.
3. Når man siger ”religionsdialog”, siger man også ”kristen selvforståelse” og ”støtte til kirker i konflikt-situationer”. Det nye program for religionsdialog arbejder på alle tre fronter, herunder tydelig opbakning til kirker i forfølgelses- eller konfliktsituationer, bl.a. i Mellemøsten.
4. De store flygtningestrømme har betydet mange nye grupperinger i forskellige dele af verden med både kulturelle, politiske og religiøse udfordringer til følge. Også mange kristne har slået sig ned nye steder og oprettet nye menigheder og kirker. Det stiller krav til kirkerne om integration både i forhold til fremmede generelt og i forhold til de kristne, som er fremmede iblandt os. Et nyt netværk skal arbejde med disse problemstillinger.
5. Klimaforandringerne er på KV’s dagsorden især fordi en skabelsesteologisk tilgang forekommer så indlysende. Men også fordi en række medlemskirker regner klimaforholdene for deres mest vitale problem.

H.G. Abune Zecharias, H.E. Metropolitan Mor Eustathiis Matta Roham og Rev. Assir Pereira under 60-års ceremonien på KV’s økumeniske institut Bossey. (Foto: WCC/Peter Williams)

Stiftsråd – forsøgene bliver hverdag

FORMANDENS HJØRNE

I foråret var der mulighed for at indsende svar i høringsrunden om stiftsråd. Ingen tvivl om at det længe nærede ønske om stiftsråd opfyldes. Vi har set en række forsøg i stifterne med udløb i 2009. Det var den fortsatte udformning vi skulle tage stilling til. Folkekirkens mellemkirkelige Råd sendte sit svar 12 marts.

Selv har jeg som medlem af Fyens Stiftsråd kunnet følge et sådant arbejde på nærmeste hold, og som tilhænger af stiftsråd er jeg ganske tilfreds med oplægget. Kort fortalt har man i vort stiftsråd inddraget det økonomiske stiftsudvalg og det mellemkirkelige stiftsudvalg. Stiftsfonden nåede man ikke at få med. Hensigten var at få et kompetent demokratisk organ med læge repræsentanter fra hele stiftet valgt i hvert sit provsti. Biskoppen er formand, domprovst, to provster og to præster repræsenterer stift og præster. Desuden er stiftamtmanden (regionsdirektøren) medlem. Stiftets kontorchef deltager i alle møderne.

Det fungerer. Frygten var at det mellemkirkelige arbejde skulle blive stedbarn, og det økonomiske ses som det væsentlige. Tendensen var der, men hele stiftsrådet har påtaget sig ansvar for mellemkirkeligt arbejde. Derimod mangler til en vis grad det engagement der kendetegnede det tidligere stiftsudvalg, men til gengæld er man geografisk langt bedre repræsenteret. Dog mangler der bredden af repræsentanter valgt ind på forskellige holdninger, og det er en tilfældighed hvis det sker.

Folkekirkens mellemkirkelige Råd har i sit høringssvar ikke taget direkte stilling til forsøgene og ej heller til ønsket om at få stiftsråd. I svaret hedder det at vi har bemærket os at ansvaret for det mellemkirkelige arbejde på stiftsplan i fremtiden vil blive overdraget til stiftsrådet der kan vælge at lade det mellemkirkelige arbejde fortsætte i et udvalg. Høringssvaret gør derfor gældende, at der ikke længere vil være nogen instans som har pligt til at løse de opgaver der siden 1990 har påhvilet de mellemkirkelige stiftsudvalg. Det bør indgå som opgave for de kommende stiftsråd.

Vort forslag er at der nedsættes et særligt udvalg under stiftsrådet med ansvar for det mellemkirkelige arbejde, så også andre end stiftsrådets valgte repræsentanter inddrages for at sikre så bred en repræsentation som muligt. Altså et lovpligtigt udvalg under stiftsrådet bestående af seks medlemmer, herunder eksterne medlemmer (4 læge og to gejstlige). Med selvstændigt budget og budgetansvar samt ret til at indstille hvem der skal være medlem af Mellemkirkeligt Råd.

FORSLAG TIL NY GUDSTJENESTEORDNING I NORGE

Den norske kirke har fremlagt forslag til en gennemgribende reform kirkens gudstjeneste. Reformen indebærer både ny gudstjenesteordning (ritualbog), revision af tekstrækkerne, som for fremtiden vil indeholde tre tekstrækker og endelig forslag til ny salmebog.

Arbejdet med en ny gudstjenesteordning startede på foranledning af ”Ungdommens Kirkemøde”, som i 2003 foreslog en revision af den gældende ordning. Kirkerådet tog forslaget til sig, og en række udvalg har siden arbejdet med de forskellige elementer i gudstjenesten. Nu foreligger det samlede forslag som nu skal i høring, og som forventes at træde i kraft 2010.

Som overordnede principper har alle udvalg skulle arbejde frem mod en gudstjeneste som er fleksibel (en gudstjenesteordning med mange variationsmuligheder); som involverer gudstjenestedeltagerne; og som gør det der sker i gudstjenesten nærværende og relevant.

I forslaget til ny nadverliturgi lægges der vægt på at nadveren er et fællesskabsmåltid. Det betyder at menigheden skal inddrages i nadveren, fx helt fysisk ved at alteret, hvor det er muligt, flyttes ned mod midten i kirkerummet for at understreges nadverens fællesskabs-dimension. Desuden skal nadveren være et måltid. ”Brødet skal smage af brød”, som det hedder i forslaget. Derfor foreslås det at der altid skal bruges almindeligt bagt brød og ikke oblater. Forslaget til en ny gudstjenesteordning kan læses på Den norske kirkes hjemmeside: www.kirken.no.

CONNIE HEDEGAARD TALER PÅ KONFERENCE OM KIRKE OG MILJØ

Klimaminister Connie Hedegaard er blandt talerne når Det mellemkirkelige Råd inviterer til konference om kirken og miljøet. Ministeren vil give sit bud på hvad kirken kan bidrage med i debatten om klima og miljø.

Et teologisk, etisk og praktisk blik på kirke og miljø
Konferencen byder på en bred introduktion til emnet kirken og miljøet. Blandt de øvrige talere er teologiprofessor Niels Henrik Gregersen som vil tale om miljøet i et teologisk perspektiv, og Hans Jürgen Schorre der vil fortælle om Den norske Kirkes mangearbejde. Desuden præsenteres en netop gennemført energigennemgang af Høje Tåstrup Kirke, sognegård og præstegård. Og så bliver der tid til at debattere og etablere netværk. Se det fulde program på gronkirke.dk

Tid, sted og tilmelding

Konferencen arrangeres i samarbejde med Århus

Stift og biskop Kjeld Holm. Den finder sted lørdag d. 25. oktober kl. 10-17 i Sankt Markus Kirke i Århus. Efter konferencen vil der være ”skabelsesgudstjeneste” i kirken.

Pris: 100 kr. pr person (inkluderer kaffe og sandwich). Tilmelding senest onsdag d. 15. oktober til interchurch@interchurch.dk eller 33 11 44 88. Oplys navn, adresse, e-mail og evt. kirke eller organisation.

Foto: Jakob Dall

Gronkirke.dk og Grøn Kirke avis

Få inspiration til arbejdet med kirke og miljø på den nye hjemmeside gronkirke.dk. Her er det også muligt at bestille en ny Grøn Kirke avis som kan danne baggrund for debat om kirke og miljø i sogn, provsti og stift.

Kort nyt

Taizé-sange oversat til dansk

”Syng lovsang hele jorden” er titlen på en ny sangbog udgivet af Kirkefondet. De 122 sange stammer fra det franske broderfællesskab Taizé. Siden 2. verdenskrig har hundredtusindvis af unge tilbragt tid i Taizé, hvor gudstjeneste, bøn, bibellæsning, sang og stilhed er centrale punkter. Næsten alle sangene er oversat til dansk, men kan også synges på deres originalsprog. Den 21. juni udkommer en cd med 17 af sangene fra Taizé sunget på dansk. Læs mere på www.kirkefondet.dk

Seminar om kirke og seksualitet

Det mellemkirkelige Råd er vært for et seminar om kirke og seksualitet den 19. september i Trinitatis Sognehus i København. Seminaret vil tage udgangspunkt i en rapport fra Det lutherske Verdensforbund om de lutherske kirkers syn på seksualitet, herunder homoseksualitet. Hovedforfatteren til rapporten er professor Jan-Olav Henriksen fra Norge, som også vil være hovedoplægsholder på seminaret. Nærmere information følger - blandt andet på www.interchurch.dk.

Årsskrift og årsberetning udsendt

Årsskrift 2007 fra Det mellemkirkelige Råd er udkommet og kan bestilles på www.interchurch.dk. Her kan man også finde sekretariatschefens [årsberetning](#).

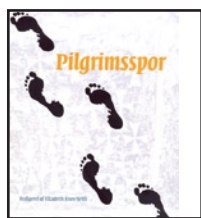
En bøn udefra

Levende Gud, du begraver vor fortid i Kristi hjerte, og du tager hånd om vores fremtid

Broder Roger, Taizé, Frankrig

PILGRIMSSPOR

Anmeldelse

Mennesker har altid gået på pilgrimsvandring. Bogens bidragydere belyser fornemt de mange forskellige spor som pilgrimsbevægelsen har trukket gennem verden, men koncentrerer sig om den kristne tradition hvor pilgrimsvandring,

ikke mindst indenfor den protestantiske kirke i Skandinavien, i de seneste tiår har fået en påfaldende blomstring – bl.a. inspireret af møder med andre kristne traditioner.

Forfatterne ser den voksende interesse for pilgrimsvandringen som et ”opgør med senmoderniteten” (Hans-Erik Lindström), og som et modtræk til meget af den stress og fremmedgørelse og individualisme der karakteriserer vores tid. ”Den dybeste motivation bag pilgrimsvandringen er en fællesmenneskelig, eksistentiel drivkraft på tværs af religion og tro.” ”Det er en længsel efter en fornyelse af livet.” (Annette Foged Schultz)

Set fra både religionsvidenskabeligt og fra teologisk hold og set gennem garvede pilgrimsvandrerers erfaringer viser pilgrimsvandringen sig som et tydeligt sindbillede på vores liv hvor vægten kan lægges forskelligt, afhængigt af om vandringen er for vandringsens, eller for målets skyld. Mange af disse overvejelser

er imidlertid beskrevet andre steder, så jeg tillader mig at fremhæve Martin Fog-Nielsens bidrag: I de andres fodspor.

Martin Fog-Nielsen er cand.mag. i religionshistorie og historie, og han overvejer tolkningen af traditionens betydning for den moderne pilgrim. Overbevisende og med humor peger han på hvordan den moderne pilgrim, i sin bestræbelse på at være i overensstemmelse med historien og pilgrimstraditionen overser at alle kulturelle fænomener er underlagt både fortolkning og konstant forandring. Han tese er at den ”autenticitetsideologi” der gør nogle til mere ægte og rigtige pilgrimme end andre, bygger på en opfunden fortid. Men ideologien bliver blandt andet brugt når pilgrimmen gerne vil holde afstand til masseturismen der ”truer” Caminoen.

Bogens sidste afsnit rummer nyttige artikler af mere konkret karakter omkring pilgrimsvandring i Danmark. ”Pilgrimsspor” kan varmt anbefales til både erfarne og til kommende pilgrimsvandrerere og overhovedet til alle der interesserer sig for mellemkirkelighed, religion og kulturhistorie.

Sognepræst Hanne Sander

”Pilgrimsspor”. Elisabeth Knox-Seith (red.). Forlaget Univers, 2007. Pris 249,- kr..

OPSANG!

FRA KONSENSUS-ØKUMENI TIL ENGAGEMENT

Den økumeniske bevægelse har opnået bemærkelsesværdige resultater i overvindelse af nedarvede dogmatiske forskelle. Men nu er konsensus-økumeniens tid forbi fordi man aldrig fik has på receptionsproblemet. Det har ført til en krise for den etablerede økumeniske bevægelse. Den økumeniske bevægelse er på udkik efter en ”sag” så den igen kan opleves som relevant.

Den ”sag” er for mig at se kristendommens vanskelige eller truede stilling mange steder på jordkloden. Tidligere tiders optimisme på kristendommens vegne er afløst af en til tider næsten depressiv stemning hvor man trækker sig ind i sig selv, billedligt talt går i katakomberne og trækker vindebroen op. Men den økumeniske bevægelse har altid været kendetegnet ved at den var udadrettet. Den ville ud i verden og sætte sit mærke. Det skal den gøre igen. Fx i forhold til det pågående religiøse møde, globalt som lokalt. Den synlige enhed må vise sig i praksis i konkret samarbejde fx om engagement i religionsmødet, i mission og i fortalervirksomhed.

Hvorfor engagerer Kirkernes Verdensråd sig ikke langt mere direkte i en fortalervirksomhed for forfulgte kristne jorden over? Hvorfor melder man

sig ikke i debatten om den stigende ”kristianofobi” i Europa? Hvorfor engagerer man sig ikke mere direkte i den religionsteologiske debat og sætter fokus på islamismen? Der hersker en berøringsangst over for islam, som globalt set stadig er den største udfordring for kristendommen.

I dag er kravet om respekt for forskelligheden det fremherskende og en integreret del af den postmoderne livsstemning. Traditionstabet og mødet med ”det andet” i form af islam burde imidlertid kunne få alle kristne til at indse at de er i samme båd, hvorfor vi må udvise overbærenhed med hinandens forskellighed. Det kunne være udgangspunktet for et nyt økumenisk engagement der nedefra søger veje for forståelse og samvirke mellem forskellige religiøse og kulturelle traditioner. I en situation hvor der er en mathed i forhold til den organiserede økumeniske bevægelse og dens organisationer, kan en enkel og nødvendig søgen efter fællesskab være starten på en ny begyndelse. Vi må tilbage til det sted hvor det hele begyndte med nogle engagerede mennesker der tager ansvar, drager konsekvenser og gør noget.

Viggo Mortensen